

SUSTAINABLE DAILY
อีปมูลค่าบรรจุภัณฑ์ 'เซฟโลก'
หน้า 9

ส่องนวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ อีปมูลค่าสินค้า 'เซฟโลก'

“บรรจุภัณฑ์” นอกจากมีบทบาทสำคัญเก็บรักษาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ รักษาคุณภาพ ปกป้องไม่ให้เกิดความเสียหายระหว่างการเคลื่อนย้ายขนส่ง บรรจุภัณฑ์ยังมีบทบาทสร้างแรงจูงใจดึงดูดช่วยให้สินค้านั้นเป็นที่น่าสนใจ เพิ่มมูลค่าสินค้านำไปสู่การสร้างรายได้

บรรจุภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ จากวัสดุเหลือทิ้งภาคการเกษตร จากวัสดุที่สามารถนำกลับมารีไซเคิล ฯลฯ บรรจุภัณฑ์รักษ์โลกเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมยังมีบทบาทลดภาวะโลกร้อน ขับเคลื่อนความยั่งยืน จากการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่มีต่อเนื่อง พาสารวบบทบาทบรรจุภัณฑ์ที่มากกว่าที่กล่าว ส่องเทรนด์ นวัตกรรมและเทคโนโลยี บรรจุภัณฑ์ผ่านมุมมอง รัชนีเพ็ญ เพ็ญภิรักษ์

ผู้อำนวยการศูนย์การบรรจุหีบห่อไทย (สบท.) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) โดยให้ความรู้เล่าถึงบรรจุภัณฑ์ว่า กระบวนการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ให้ความสำคัญมายาวนาน โดยที่ผ่านมามีการจัดตั้งศูนย์การบรรจุหีบห่อไทย (Thai Packaging Center (TPC) ขึ้นนับแต่ปี 2527

“ศูนย์การบรรจุหีบห่อเป็นหน่วยงานกลางพัฒนาบรรจุภัณฑ์มาตรฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลระดับนานาชาติ เพื่อช่วยรักษาคุณภาพสินค้า เพิ่มประสิทธิภาพการส่งออก รวมทั้งให้คำปรึกษาและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ได้คุณภาพมาตรฐานทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีบรรจุภัณฑ์และวัสดุบรรจุภัณฑ์ รวมถึงออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีโครงสร้างที่มีคุณสมบัติเฉพาะด้าน พัฒนาเทคโนโลยีด้านการบรรจุภัณฑ์แบบแอ็กทีฟ (Active Packaging) บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ (Intelligent Packaging) บรรจุภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ”

ผู้อำนวยการศูนย์การบรรจุหีบห่อไทย คุณรัชณี เพ็ญอุทัยอีกว่า หน้าที่หลัก ฟังก์ชันบรรจุภัณฑ์ นอกจากช่วยการขนส่ง ขนย้ายจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง รักษาสิ่งของที่อยู๋ภายในไม่ให้แตกหัก เสียหาย แต่ปัจจุบันบรรจุภัณฑ์ไม่ใช่แค่ทำหน้าที่นั้น รูปลักษณ์หน้าตาที่ชวนซื้อดึงดูดใจมีส่วนช่วยส่งเสริมการขาย เป็นฟังก์ชันที่สำคัญมาก

ในปัจจุบัน

“ปัจจุบันจึงเห็นนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างเช่น กล้อง ดีไซน์ที่ไม่ใช่แค่กล่องสี่เหลี่ยมอย่างเดียว ออกแบบเป็นสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ฯลฯ เมื่อนำมาจัดเรียงขนส่งมีความสะดวก คุ่มค่ามากขึ้น หรือ บรรจุภัณฑ์กระป๋อง พัฒนาให้มีความสะดวก เปิดใช้งานง่าย จับง่าย พัฒนาฝาในรูปลักษณะต่าง ๆ หรือซองขนม ซองเครื่องปรุง ดีไซน์ใช้งานสะดวกมากขึ้น ทั้งตอบ

โจทย์กลุ่มผู้สูงอายุ ฯลฯ

ในด้าน วัสดุ ก็เช่นกันเมื่อต้องขนส่งระยะทางที่ไกลขึ้น ข้ามจังหวัดหรือข้ามประเทศ จะเห็นการดีไซน์ ใช้วัสดุที่หลากหลาย โลหะ แก้ว เซรามิก

หรือพลาสติก เพื่อให้มีความสะดวก มีประสิทธิภาพ หรือการใช้ วัสดุธรรมชาติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ร่วมช่วยสร้างความยั่งยืน เซฟโลก หรือ บรรจุภัณฑ์พลาสติกโดยเป็นไปในรูปแบบรีไซเคิล ไม่เพิ่มขยะใหม่ ใช้วัสดุหมุนเวียน ฯลฯ

ศูนย์การบรรจุหีบห่อไทย วว. เราพัฒนาวิจัยบรรจุภัณฑ์และให้บริการทั้งเผยแพร่งานวิจัยเพื่อส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ สินค้ามีบรรจุภัณฑ์ที่มีรูปแบบสวยงาม สร้างตราสินค้า เอกลักษณ์เพื่อการจดจำและช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้า ตลอดจนรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมให้มีการผลิตและการใช้งานบรรจุภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย

โดยนักวิจัยออกแบบและคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ผ่านมามีดังนี้

Intelligent Packaging ปังชี้ความปลอดภัยปริมาณซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในลำไย ตรวจสอบปริมาณสารซัลเฟอร์ที่เหลืตกค้างที่ผิวผลลำไย โดยนอกจากผู้บริโภคจะรับรู้ถึงความปลอดภัยในการรับประทาน ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายยังสามารถใช้บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ในการสร้างตลาด สร้างความแตกต่างผลิตผลไม้คุณภาพที่มีความปลอดภัย สร้างความน่าเชื่อถือหรือรับรองคุณภาพผลิตผลที่ต้องการของผู้บริโภค โดยศูนย์ฯพัฒนาเป็นฉลากเปลี่ยนสีเมื่อทำปฏิกิริยากับซัลเฟอร์ไดออกไซด์ นอกจากนี้ฉลาก

ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผลไม้อื่น ๆ เช่น ลิ้นจี่ เป็นต้น

ต้นแบบบรรจุภัณฑ์สีเขียว (Green Packaging) จากงานวิจัยสำหรับให้บริการอาหารผู้ป่วยในโรงพยาบาล โดยบรรจุภัณฑ์จะตัดรีดสอดคล้องกับการเสิร์ฟ โดยมีน้ำหนักเบา ฯลฯ ใช้วัสดุ **งานวิจัย** วัสดุธรรมชาติซึ่งสามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ เป็นทางเลือกในการลดขยะพลาสติก ทั้งช่วยลดเศษอาหารเหลือทิ้งจากการไม่มีเวลารับประทานให้ทันกำหนดเก็บล้าง ลดการใช้น้ำ ลดน้ำเสีย

จากการล้างภาชนะ ทั้งมีความยืดหยุ่นในการใช้งานสามารถใช้บรรจุอาหารได้ทุกประเภท ปรับเปลี่ยนรูปแบบได้โดยนำไปประยุกต์ใช้ในการบรรจุอาหารพร้อมรับประทาน (Ready to eat food) อาหารส่งถึงที่ (Delivery food) และ

อาหารจัดเลี้ยง (Food catering)

ขณะที่บรรจุภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย ผัก ผลไม้ ออนไลน์ โดยที่ผ่านมานำร่องขนส่ง “มะม่วง” โดยมีความแข็งแรง สามารถรองรับน้ำหนักผลผลิตได้ 5 กิโลกรัมต่อกล่อง รับน้ำหนักการเรียงซ้อนได้ 14 ชั้น ช่วยป้องกันความเสียหายและรักษาคุณภาพของผลิตผลหากกล่องเกิดการยุบตัวระหว่างการขนส่งและเก็บรักษา ทั้งสามารถบรรจุมะม่วงทุกระยะที่มีขนาดผลแตกต่างกันได้เพียงใช้แผ่นกันเพื่อลดการเคลื่อนที่ของผลมะม่วง ฯลฯ อีกหนึ่งนวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ที่วิจัย พัฒนาเพิ่มโอกาสการตลาดให้กับเกษตรกร ผู้ประกอบกิจการในการขนส่งผลผลิตสู่มือผู้บริโภค.

พงษ์พรรณ บุญเลิศ
sustainabledaily@dailynews.co.th

